

# Η δύση της Δύσης κι η ανατολή της Ανατολής

Ελένη Σαββάκη  
Ομότιμη Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Κρήτης

## ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΡΩΣΟ-ΟΥΚΡΑΝΙΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Εισαγωγικά, αναφέρω πώς φτάσαμε στον πόλεμο στην Ουκρανία. Ο Scott Ritter, πρώην αξιωματικός πληροφοριών του Σώματος Πεζοναυτών των ΗΠΑ και επιθεωρητής όπλων των Ηνωμένων Εθνών (*scott-ritter-dont-believe-the-hype*) συνοψίζει ότι αφού αγνοήθηκαν από τη Δύση τα δύο σχέδια συνθηκών της Ρωσίας (στο ΝΑΤΟ και στις ΗΠΑ) σχετικά με το Ευρωπαϊκό πλαίσιο ασφαλείας, η Ρωσία εισέβαλε στην Ουκρανία με δύο στόχους: (1) αποστρατικοποίηση (εξάλειψη της επιρροής του ΝΑΤΟ) και (2) αποναζιστικοποίηση (αδρανοποίηση του τάγματος Αζόφ που χρησιμοποιεί σύμβολα και εμβλήματα νεοναζί και SS).

Παρεμπιπτόντως, «The Nation» γράφει το 2019 ότι «*Η Ουκρανία μετά το Μαϊντάν είναι το μόνο έθνος στον κόσμο, που έχει νεοναζιστικό σχηματισμό στις ένοπλες δυνάμεις της*». Ενδιαφέρον είναι ότι ακόμα και η νομοθεσία των ΗΠΑ για τις πιστώσεις του υπουργείου Άμυνας το 2015 απαγόρευσε τη χρηματοδότηση του τάγματος Αζόφ, το οποίο καταγράφεται από το Αμερικανικό Κογκρέσο ως «*νεοναζιστική οργάνωση λευκής υπεροχής*» (*supremacist neo-Nazi organization*).

Ο Ritter υπενθυμίζει ότι ήταν οι ΗΠΑ και όχι η Ρωσία που αποχώρησαν από τις συνθήκες ελέγχου των όπλων: τη Συνθήκη κατά των βαλλιστικών πυραύλων (Anti-Ballistic Missile Treaty, ABM επί Bush), τη Συνθήκη για τις πυρηνικές δυνάμεις μέσου βεληνεκούς (Intermediate Range Nuclear Forces Treaty, INF επί Trump) και το Κοινό Συνολικό Σχέδιο Δράσης με το Ιράν (Joint Comprehensive Plan of Action with Iran, επί Trump). Το όφελος για τις ΗΠΑ της αποχώρησης από τις συνθήκες ήταν ότι ανέπτυξαν πυραύλους μέσου βεληνεκούς στην Ευρώπη, και τοποθέτησαν αντιβαλλιστικά όπλα σε Ρουμανία και Πολωνία.

Η συνέπεια της αποχώρησης των ΗΠΑ από τις συνθήκες είναι ότι επιτρέπεται πλέον στη Ρωσία να εκτοξεύσει έναν βαλλιστικό πύραυλο που κινείται σε όχημα δρόμου (άρα δύσκολα αντικρουόμενο) με πέντε υπερηχητικές κεφαλές, χτυπώντας πέντε στόχους στην Ευρώπη ανά πύραυλο. Δηλαδή σαν συνέπεια της αποχώρησης των ΗΠΑ από αυτές τις συνθήκες, επιτρέπεται πλέον στη Ρωσία να καταστρέψει μεγάλα κομμάτια της Ευρώπης, εν μιά νυκτί, με μη-πυρηνική επίθεση.

Συνεχίζει ο Ritter «*αλλά το ΝΑΤΟ δεν σέβεται τίποτα. Το ΝΑΤΟ δεν γνωρίζει όρια. Το ΝΑΤΟ επεκτείνεται ασταμάτητα, κι ο λόγος που βρισκόμαστε σε πόλεμο στην Ουκρανία είναι επειδή η Δύση θέλει να επεκτείνει το ΝΑΤΟ στην Ουκρανία*». Ως γνώστης του Ρωσικού οπλοστασίου, ισχυρίζεται ότι μια άμεση εμπλοκή του ΝΑΤΟ στην Ουκρανία απειλεί την ίδια την ύπαρξη της Ευρώπης με τα μη-πυρηνικά αντίποινα της Ρωσίας. Μας λέει ότι δεν έχει λόγο η Ρωσία να χρησιμοποιήσει πυρηνικά όπλα. Και καταλήγει

ότι πρέπει οι ΗΠΑ να αναγνωρίσουν τη Ρωσική νίκη στην Ουκρανία, και να διαπραγματευτούν με τη Ρωσία για ένα Ευρωπαϊκό πλαίσιο ασφάλειας που σέβεται τα δικαιώματα των Ευρωπαίων.

Ακόλουθα, καταγράφω τις συνέπειες της εμπλοκής της Δύσης στον Ρώσο-Ουκρανικό πόλεμο.

### **Όφελος των ΗΠΑ.**

Τον βασικό σκοπό των ΗΠΑ να ηγηθούν στον κόσμο εξυπηρετεί κυρίως η Αγγλία, αλλά συχνά και η ΕΕ που εξαρτάται αμυντικά από τις ΗΠΑ. Με την υποκίνηση του Ρωσο-Ουκρανικού πολέμου οι ΗΠΑ πέτυχαν αρκετούς από τους στόχους τους.

1. Το NATO απέκτησε πάλι συνοχή και λόγο ύπαρξης.
2. Η ΕΕ υπάκουσε στις εντολές της Ουάσιγκτον, ακόμη και σε βάρος των Ευρωπαίων πολιτών.
3. Η δύναμη της Γερμανίας περιορίστηκε με το Αμερικανικό μπουϊκοτάζ του αγωγού φυσικού αερίου (Nord Stream).
4. Οι ΗΠΑ εξάγουν πλέον το ακριβό τους πετρέλαιο στην Ευρώπη.
5. Η ενεργειακή εξάρτηση της ΕΕ από τη Ρωσία δεν καρποφόρησε.
6. Η επιρροή Κίνας και Ρωσίας στην ΕΕ περιορίζεται.
7. Διπλά ωφελημένες οι πολεμικές βιομηχανίες των ΗΠΑ, κατασκευάζοντας όπλα τόσο για τους Ουκρανούς όσο και για τους Ευρωπαίους προς αντικατάσταση όσων στέλνουμε στην Ουκρανία.

Προφανώς, η ανάπτυξη οικονομικών σχέσεων ΕΕ με Κίνα και Ρωσία ανησύχησαν τις ΗΠΑ, με αποτέλεσμα να παρέμβουν διαλυτικά, με πλήρη αδιαφορία για τις συνέπειες στους Ευρωπαίους πολίτες. Παράλληλα, όπως προσπάθησαν οι ΗΠΑ να περικυκλώσουν τη Ρωσία επεκτείνοντας το NATO στις Χώρες Βαλτικής, στη Γεωργία με τη ροζ επανάσταση, και στην Ουκρανία με την πορτοκαλί επανάσταση (ή το πραξικόπημα του Μαϊντάν), έτσι και στην Ασία προσπαθούν να περικυκλώσουν την Κίνα από Ν Κορέα Ιαπωνία και Φιλιππίνες, και υποκινούν Ταϊβάν και Χονγκ- Κονγκ.

### **Ζημία της ΕΕ.**

Οι ΗΠΑ παρέσυραν την ΕΕ σε μία σύγκρουση μέσω αντιπροσώπων στην Ουκρανία, καθώς και στις συνοδές κυρώσεις εναντίον των Ρώσων (άλλοτε συμμάχων μας και νυν εμπορικών εταίρων μας). Έτσι οι Ευρωπαίοι παραχωρούν τα σοβιετικά όπλα και πυρομαχικά στην Ουκρανία και αγοράζουν Αμερικανικά. Οι Έλληνες αφήνουν τα νησιά του Αιγαίου χωρίς οπλισμό και τα καθιστούν ευάλωτα στις Τουρκικές απειλές.

**Και ιδού ποιους υποστηρίζουμε:** Ο Ουκρανός Πρόεδρος Zelensky και αξιωματούχοι του υπεξείρεσαν πέρυσι 400 εκατομμύρια δολάρια από τις πληρωμές πετρελαίου. Το θέμα αυτής της διαφθοράς τέθηκε στον Zelensky από τον διευθυντή της CIA William Burns, τον περασμένο Ιανουάριο. Ο Burns έδωσε στον Zelensky μια λίστα 35 ανώτερων αξιωματούχων των οποίων τη διαφθορά γνώριζε η CIA και η κυβέρνηση των ΗΠΑ. Μάλιστα ο Burns πληροφόρησε τον Zelensky ότι οι αξιωματούχοι στο Κίεβο ήταν θυμωμένοι με την απληστία του Zelensky, επειδή «έπαιρνε μεγαλύτερο μερίδιο από τα υπεξαιρεμένα χρήματα απ' ό,τι έδινε στους στρατηγούς του».

[\(hersh.trading-with-the-enemy\)](#).

Εξαιτίας των κυρώσεων, και εξαιτίας της καταστροφής του αγωγού Nord Stream ήρθε η Ευρωπαϊκή ενεργειακή κρίση, αλλά και το όφελος των ΗΠΑ από εξαγωγή στην Ευρώπη ακριβού Αμερικανικού πετρελαίου προς αντικατάσταση του 'απαγορευμένου' φτηνού Ρωσικού πετρελαίου. Ο Seymour Hersh, Αμερικανός ερευνητής δημοσιογράφος και πολιτικός συγγραφέας, βραβευμένος με βραβεία Pulitzer και

George Polk, περιγράφει την **καταστροφή του Nord Stream 2**, με ευθύνη της Κυβέρνησης Biden. Ο εν λόγω αγωγός, αξίας 11 δισ. δολαρίων, θα διπλασίαζε το φυσικό αέριο από τη Ρωσία στη Γερμανία. Ως συνέπεια της καταστροφής του αγωγού τον περασμένο Σεπτέμβριο, οι τιμές του ηλεκτρικού

ρεύματος στην Ευρώπη ανέβηκαν δραματικά, και οι κυβερνήσεις ξόδεψαν έως και 800 δισ. ευρώ προστατεύοντας Ευρωπαϊκά νοικοκυριά και επιχειρήσεις ([seymourhersh.substack.com/archive](http://seymourhersh.substack.com/archive)). Και διερωτάται κανείς, έτσι φροντίζουν οι ΗΠΑ τους συμμάχους τους;

Συνέπεια των κυρώσεών μας εναντίον της Ρωσίας είναι η άνοδος του πληθωρισμού στην ΕΕ και η ασφυξία Ευρωπαϊκών εταιρειών λόγω ενεργειακής κρίσης. Εν ολίγοις, **οι Ευρωπαίοι καταναλωτές υποφέρουν**, ενώ οι Αμερικανοί εξαγωγείς πλουτίζουν σε βάρος των Ευρωπαίων. Όσο για την αποτελεσματικότητα των οικονομικών κυρώσεων, ενώ η Παγκόσμια Τράπεζα προέβλεψε μείωση του ΑΕΠ της Ρωσίας πάνω από το 3%, σήμερα αναλυτές δηλώνουν ότι η μείωση δεν θα υπερβεί το 0,2%.

Και η επίθεση των ΗΠΑ στην Ευρωπαϊκή οικονομία γίνεται όλο και πιο αποκάλυπτη. ΗΠΑ με Ιαπωνία, Νότια Κορέα και Ταϊβάν συγκροτούν συνασπισμό εναντίον της Κίνας στην υψηλή τεχνολογία, και ταυτόχρονα προσπαθούν να απορροφήσουν τη σχετική Ευρωπαϊκή παραγωγή, αδιαφορώντας για τις παγκόσμιες δεσμευτικές εμπορικές συμφωνίες, και υιοθετώντας κανόνες αθέμιτου ανταγωνισμού. Με τον τελευταίο Νόμο Biden για τη μείωση του πληθωρισμού, που παρέχει δισεκατομμύρια για πράσινες επενδύσεις, οι ΗΠΑ επιδοτούν Ευρωπαϊκές επιχειρήσεις προκειμένου να μεταφέρουν την παραγωγική δραστηριότητά τους στην Αμερική (**Inflation Reduction Act**). Και είναι μεγάλο δέλεαρ για τις Ευρωπαϊκές εταιρείες τόσο το χαμηλότερο κόστος ενέργειας στις ΗΠΑ όσο και οι νέες επιδοτήσεις και φοροαπαλλαγές της Αμερικανικής κυβέρνησης. Μάλιστα, οι εν λόγω επιδοτήσεις και φοροαπαλλαγές εξωθούν και τις τράπεζες να εγκαταλείψουν την Ευρώπη. Εν ολίγοις, η Αμερική δωροδοκεί έμμεσα βιομηχανίες της ΕΕ να εγκαταλείψουν την Ευρώπη και να εγκατασταθούν στις ΗΠΑ.

Και πράγματι, εταιρείες κολοσσοί όπως η Volkswagen, Audi, η BMW, η Schaeffler, η Siemens Energy, η Aurubis σχεδιάζουν μεγάλες επενδύσεις στις ΗΠΑ. Ο μεγαλύτερος όμιλος χαλκού της Ευρώπης Aurubis, και η φαρμακευτική εταιρεία Evonik κατασκευάζουν εργοστάσια στις ΗΠΑ. Κι έτσι επιβεβαιώνεται ο αφορισμός του **Kissinger**: *«Το να είσαι εχθρός της Αμερικής μπορεί να είναι επικίνδυνο, αλλά το να είσαι φίλος μπορεί να είναι θανάσιμο».*

Η ηγεσία της ΕΕ προσποιείται ότι δεν αντιλαμβάνεται την εκμετάλλευσή της από τις ΗΠΑ, αλλά σύντομα θα κληθεί να αποφασίσει αν θα συνταχθεί οικονομικά με τις ΗΠΑ ή με την Κίνα. Γιατί υπάρχουν βασικές διαφορές μεταξύ ΕΕ και ΗΠΑ στην αντιμετώπιση της Κίνας. Οι Αμερικανοί την θεωρούν το χειρότερο ανταγωνιστή τους, σε αντίθεση με πολλές Ευρωπαϊκές χώρες που αγωνίζονται να διατηρήσουν, αν όχι και να αυξήσουν, τους εμπορικούς δεσμούς τους με την Κίνα.

### **Ζημία της Δύσης (ΗΠΑ και ΕΕ).**

Οι κατασχέσεις από τη Δύση των αποθεματικών περιουσιακών στοιχείων της Ρωσίας σε δολάρια λίρες και ευρώ, συντελούν στην παγκόσμια **από-δολαριοποίηση**. Οι χώρες δεν εμπιστεύονται πλέον το δολάριο ως αποθεματικό νόμισμα. Σύμφωνα με το ΔΝΤ,

το μερίδιο του δολαρίου στα παγκόσμια συναλλαγματικά αποθέματα έπεσε κάτω από 59% το τέταρτο τρίμηνο του 2022. Κύριος λόγος οι κυρώσεις του Προέδρου Biden. Σύμφωνα με τον πρώην Υπουργό Άμυνας Robert Gates, ο Biden έκανε λάθος σε όλα τα θέματα εξωτερικής πολιτικής των ΗΠΑ σε όλη την πολιτική του καριέρα (επί μισό αιώνα τώρα).

Επιπλέον, η πρόσφατη εμπλοκή της Δύσης στον Ρωσο-Ουκρανικό πόλεμο και οι συνοδές κυρώσεις οδήγησαν στη **σύσφιξη των σχέσεων Ρωσίας, Κίνας**, Ιράν και άλλων χωρών Ασίας, Αφρικής και Λατινικής Αμερικής, και την πολιτική και οικονομική απομάκρυνσή τους από τη Δύση.

1. ΗΠΑ και **Κίνα** συγκρούονται όχι μόνο στο διεθνές εμπόριο και την Ταϊβάν, αλλά και για τον πόλεμο στην Ουκρανία. Παλαιότερα, αλλάζοντας τους κανονισμούς ελέγχου των εξαγωγών στην Κίνα, οι ΗΠΑ περιόρισαν το εμπόριο ειδών τεχνολογίας όπως είναι τα τσιπ υπολογιστών και ο τηλεπικοινωνιακός εξοπλισμός, παραβιάζοντας τους κανόνες ελεύθερου εμπορίου. Τελευταία, με τη Ρώσο-Ουκρανική σύρραξη, η Κίνα αφενός θέλει να τελειώσει ο πόλεμος αφετέρου είναι αντίθετη στην επέκταση του ΝΑΤΟ στην Ουκρανία. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα επειδή το ΝΑΤΟ στρέφει το ενδιαφέρον του και προς την Κίνα, και η ιδέα εμπλοκής του ΝΑΤΟ στην Ανατολική Ασία είναι επικίνδυνη. Κατά συνέπεια, επιτελείται σύσφιξη σχέσεων Ρωσίας-Κίνας εξ αιτίας του Ρώσο-Ουκρανικού πολέμου. Με αφορμή την **σύσφιξη σχέσεων Ρωσίας-Κίνας**, οι ΗΠΑ επέβαλαν νέες κυρώσεις σε άτομα και Κινεζικές εταιρείες που κατηγορούνται ότι βοηθούν τη Ρωσία στον πόλεμο. Οι πόροι των εταιρειών και των προσώπων αυτών θα δεσμευτούν και θα απαγορευτούν συναλλαγές μαζί τους. Μάλιστα οι ΗΠΑ αναζητούν συμμάχους για την επιβολή των νέων κυρώσεων στην Κίνα. Η ΕΕ δέχεται πιέσεις να συμμετάσχει και στις νέες αυτές κυρώσεις, επιπλέον όσων ήδη ίσχυαν. Όμως, πολλοί σύμμαχοι των ΗΠΑ είναι επιφυλακτικοί στο να αποξενώσουν την Κίνα συμμετέχοντας σε επιπλέον κυρώσεις εναντίον της.
2. Κατά δήλωση Σεργκέι Γκλάζιεφ (σύμβουλου του Ρώσου Προέδρου Putin), Ρωσία και Κίνα έχουν ισχυρά ιστορικά θεμέλια για μια στρατηγική εταιρική σχέση η οποία ενισχύεται από τη σύζευξη του One Belt One Road με την Ευρασιατική Οικονομική Ένωση. Αυτή η σχέση θα αποτελέσει το θεμέλιο για την Ευρύτερη Ευρασιατική Εταιρική Σχέση και τον πυρήνα της νέας παγκόσμιας οικονομικής τάξης.
3. Συμπερασματικά, **η μεγαλύτερη ζημία της Δύσης** εξ αιτίας της υποκίνησης και υποστήριξης των Ουκρανών είναι η σύμπραξη Κίνας με Ρωσία, και η συνεργασία τους για την οικοδόμηση ενός πολυπολικού κόσμου ενάντια στην παγκόσμια ηγεμονία των ΗΠΑ. Δυστυχώς, αναγκάσαμε ένα δυνητικά στρατηγικό σύμμαχο της Δύσης, τη Ρωσία, να συμπράξει με την Κίνα που είναι ο πραγματικός ανταγωνιστής της Δύσης.
4. Το σχέδιο που είχαν καταστρώσει το 2001 οι ΗΠΑ, να περικυκλώσουν το **Ιράν** με φίλο-αμερικανικά καθεστώτα στο Ιράκ και στο Αφγανιστάν έχει καταρρεύσει ολοκληρωτικά. Ταυτόχρονα, η απομάκρυνση Αμερικανικών δυνάμεων από την Ασία ενίσχυσε την ασφάλεια της Ρωσίας. Ο πρόεδρος του Ιράν Εμπραχίμ Ραΐσι κατά τη συνάντησή του με τον Πρόεδρο της Ρωσίας Βλαντίμιρ Πούτιν δήλωσε ότι «*Η συνεργασία μεταξύ Τεχεράνης και Μόσχας μπορεί να εξουδετερώσει τους*

περιορισμούς που επιβάλλονται στις χώρες μας από τις κυρώσεις των ΗΠΑ». **Ρωσία και Ιράν**, δύο χώρες που δέχονται τεράστια πίεση από τις κυρώσεις της Δύσης, χτίζουν ένα νέο διηπειρωτικό εμπορικό διάδρομο 3.000 χιλιομέτρων που ξεκινά από τη Θάλασσα του Αζόφ φτάνει ανατολικά μέχρι την Κασπία μέσω των ποταμών Ντον και Βόλγα, διασχίζει όλο το Ιράν από βορρά προς νότο και φτάνει ως τον Ινδικό Ωκεανό. Έτσι προστατεύουν τους εμπορικούς δεσμούς τους από τις Δυτικές παρεμβάσεις και αναπτύσσουν νέους δεσμούς με τις ταχέως αναπτυσσόμενες οικονομίες της Ασίας, όπως είναι η Ινδία.

5. Η **Ινδία**, ο τρίτος μεγαλύτερος εισαγωγέας πετρελαίου στον κόσμο, σπάνια αγόραζε Ρωσικό πετρέλαιο στο παρελθόν. Το Δελχί δεν καταδίκασε αυτό που η Μόσχα αποκαλεί «ειδική στρατιωτική επιχείρηση» στην Ουκρανία, και δεν έχει ενταχθεί στις κυρώσεις κατά της Ρωσίας. Από τότε που ξεκίνησαν οι δυτικές κυρώσεις, τα Ινδικά διυλιστήρια αγοράζουν με έκπτωση το Ρωσικό πετρέλαιο το οποίο στερούνται Δυτικές χώρες και εταιρείες. Η Ινδία είναι στο πλευρό της Ρωσίας, κατηγορώντας ΗΠΑ και ΝΑΤΟ ως υπεύθυνους για τη Ρώσο-Ουκρανική σύρραξη.
6. Η **Σαουδική Αραβία** τάχθηκε στο πλευρό της Ρωσίας όταν δεν υπάκουσε τις ΗΠΑ για αύξηση της παραγωγής πετρελαίου. Μάλιστα, η Σαουδική Αραβία μείωσε την παραγωγή πετρελαίου τελευταία, ακολουθώντας τη σχετική απόφαση της ομάδας ΟΠΕΚ (Οργανισμό Πετρελαιοπαραγωγών Κρατών). Η απόφαση αυτή θεωρήθηκε από την πολιτική ηγεσία των ΗΠΑ ως υποστήριξη της Ρωσίας, άξια κυρώσεων. Μια εταιρική σχέση Ρωσίας και Κίνας με τον Αραβικό κόσμο είναι στρατηγικά σημαντική για την Ανατολή (και επιζήμια για τη Δύση) δεδομένου ότι ο Αραβικός κόσμος κυριαρχεί στους διεθνείς εμπορικούς δρόμους μεταξύ Άπω Ανατολής και Ευρώπης.
7. Δυτικοί αναλυτές χρησιμοποίησαν τα προβλήματα εφοδιασμού σε τρόφιμα, ως επιχείρημα να πείσουν Αφρικανικές κυβερνήσεις να καταδικάσουν τη Ρωσία. Η Ρωσία όμως φαίνεται να πείθει Αφρικανικές χώρες ότι στην πραγματικότητα αιτία της οικονομικής κρίσης και των επισιτιστικών απειλών είναι οι κυρώσεις της Δύσης στη Ρωσία. Το νομοσχέδιο που υπερψηφίστηκε στο Κογκρέσο των ΗΠΑ (Απρίλη 2022) με στόχο να «αντιμετωπιστούν η κακοήθης επιρροή και οι δραστηριότητες» της Ρωσίας στην **Αφρική**, φυσικά και δεν θεωρήθηκε από την Αφρική ως ανησυχία των ΗΠΑ για την ευημερία των Αφρικανών. Θεωρήθηκε ως ανησυχία των Αμερικανών για την εδραίωση συνεργασίας της Αφρικής με Ρωσία και Κίνα. «Ο προτεινόμενος νόμος των ΗΠΑ επιδιώκει να τιμωρήσει τις Αφρικανικές χώρες για 'ευθυγράμμιση' με τη Ρωσία», έγραφε χαρακτηριστικά ο τίτλος της Νιγηριανής εφημερίδας «Premium Times».
8. Ο Πρόεδρος της **Βραζιλίας** Lula da Silva καταδίκασε την Αμερικανική βοήθεια στην Ουκρανία. Μάλιστα δήλωσε ότι δεν είναι δυνατόν ο Πρόεδρος Μπάιντεν, ο οποίος δεν πρόσφερε ούτε ένα δολάριο σε όσους πεθαίνουν από την πείνα στην Αφρική, να εγκρίνει 40 δισεκατομμύρια δολάρια για να βοηθήσει στρατιωτικά την Ουκρανία.
9. Στη Γενική Συνέλευση των **Ηνωμένων Εθνών**, σε πρόταση που καταδίκασε την κατοχή του Ουκρανικού εδάφους από τη Ρωσία, πολλές χώρες πήραν θέση

υπέρ της Ρωσίας ή απείχαν από την ψηφοφορία. Συνεπώς, ο πόλεμος Ρωσίας-Ουκρανίας ανέδειξε τη μεγάλη σημασία διεθνών συνασπισμών όπως ο Οργανισμός Συνεργασίας της Σαγκάης (SCO) και ο όμιλος BRICS.

10. Και τίθεται το ερώτημα, μήπως έχουν δίκιο αυτοί που πιστεύουν ότι η Δύση πρέπει πλέον να ακολουθήσει μια **στρατηγική περιορισμού**, αντίθετα από τους φιλελεύθερους διεθνιστές που πιστεύουν ότι ΗΠΑ και NATO μπορούν να διαχειριστούν όλο και περισσότερες εξωτερικές υποθέσεις;

## ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟΥ ΜΠΟΪΚΟΤΑΖ ΡΩΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΙΝΑΣ

ΗΠΑ και ΕΕ προωθούν την αποσταθεροποίηση και τον πόλεμο αντί να προωθούν την ειρήνη και τη σταθερότητα. Υπονομεύουμε Ρώσους και Κινέζους, συμμάχους μας στον 2<sup>ο</sup> Παγκόσμιο Πόλεμο. Παραβιάζουμε κόκκινες γραμμές της Ρωσίας με επεκτατικές κινήσεις του NATO στα σύνορά της. Κάνουμε εμπορικό πόλεμο στην Κίνα και την απειλούμε προκλητικά και προσβλητικά. Με το **διαχρονικό μποϊκοτάζ Ρωσίας και Κίνας** από τη Δύση καταφέραμε το διχασμό του πλανήτη. Διχάσαμε τα 5 Μόνιμα Μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ σε 2 συν 3, με Ρωσία και Κίνα στον ένα πόλο, και ΗΠΑ Αγγλία Γαλλία στον άλλο πόλο. Στρέψαμε πάνω από το μισό πληθυσμό της Γης εναντίον μας (χώρες Αφρικής, Ασίας και Λατινικής

Αμερικής). Σε τι αποσκοπούν οι ηγέτες της Δύσης; Δεν τους απασχολεί ότι οι Πυρηνικές Δυνάμεις ένθεν κακείθεν εξασφαλίζουν την καταστροφή του πλανήτη;

Και η **πολεμική μηχανή βελτιώνεται** επικίνδυνα. Στο ντοκιμαντέρ «*National Bird*» της Sonia Kennebeck, τρεις πρώην Αμερικανοί στρατιωτικοί δίνουν πληροφορίες για τα θανάσιμα κτυπήματα των ΗΠΑ με drone σε ξένους πολίτες, στο πλαίσιο του προγράμματος στοχευμένων επιθέσεων με μη-επανδρωμένα αεροσκάφη. Το πρόγραμμα ξεκίνησε επί προέδρου Bush jr. ενώ επί προεδρίας Obama αναπτύχθηκαν μονάδες ειδικών επιχειρήσεων του Πενταγώνου σε τουλάχιστον 133 χώρες (70% του πλανήτη). Σήμερα με αυτή την Αμερικανική πολεμική μηχανή ένας χειριστής από το γραφείο του σε μια αεροπορική βάση των ΗΠΑ δολοφονεί όποιον και όπου θέλει. Κι έτσι έχουμε εγκλήματα ακήρυχτου πολέμου της Δύσης, που πραγματοποιούνται ακόμη και από εικοσάχρονους χειριστές drones. Ο ρόλος της Δύσης που ταυτίζεται πλέον με το NATO, ως παγκόσμιου χωροφύλακα, απομακρύνει όχι μόνο τις χώρες που υφίστανται επιθετικότητα αλλά και τις χώρες που αντιλαμβάνονται την απειλή.

Η Economist Intelligence Unit (EIU) αναφέρει ότι ένα χρόνο μετά την έναρξη της σύγκρουσης Ρωσίας-Ουκρανίας, **η ΕΕ θεωρείται άπληστη**. Αγόρασε τα διαθέσιμα αποθέματα ενέργειας χωρίς να λάβει υπόψη της τις ανάγκες άλλων κρατών. Αγόρασε τα σιτηρά που άλλοτε πήγαιναν σε φτωχότερες χώρες. Αναφέρει επίσης ότι είναι γενική εντύπωση πλέον ότι η Δύση δεν θα μοιραστεί πόρους ακολουθώντας την παράδοση της αποικιοκρατίας, σε αντίθεση με Ρωσία και Κίνα που υποστηρίζουν τα μικρότερα κράτη αναπτύσσοντας διπλωματικές και εμπορικές σχέσεις. Καταλήγει ότι μοιάζει να έρχεται το τέλος του μονοπωλίου της Δύσης και επίκειται αντικατάστασή του με καθεστώς που θα συμμετέχουν αναδυόμενα κράτη.

Η αρπακτική και άπληστη πολιτική της Δύσης τα τελευταία χρόνια υπήρξε καταλυτική στην ανάδυση αναθεωρητικών δυνάμεων. Έγιναν προσπάθειες άλλων χωρών να δημιουργήσουν τις δικές τους ομάδες συνεργασίας εκτός ΗΠΑ και ΕΕ. Παράδειγμα αποτελεί το Ευρασιατικό φόρουμ πολιτικής, οικονομίας και ασφάλειας, **Οργανισμός**

**Συνεργασίας της Σαγκάη (SCO, Shanghai Cooperation Organization)** που συστάθηκε το 2001 και αποτελεί μετεξέλιξη του Shanghai Five (1996), με κύριους στόχους τα «*τρία κακά*», που είναι ο αυτονομισμός (απόσχιση), η τρομοκρατία, και ο ισλαμικός εξτρεμισμός. Ο SCO καλύπτει περίπου το 60% της Ευρασίας, το 40% του παγκόσμιου πληθυσμού και περισσότερο από το 30% του παγκόσμιου ΑΕΠ. Περιλαμβάνει ως «*μέλη*» Κίνα, Καζακστάν, Κιργισία, Ρωσία, Ουζμπεκιστάν, Τατζικιστάν, Ινδία, Ιράν και Πακιστάν. Πέραν των μελών ο Οργανισμός έχει και «*παρατηρητές*», που είναι το Αφγανιστάν, η Μογγολία και η Λευκορωσία, και «*συνομιλητές*» την Αρμενία, το Αζερμπαϊτζάν, την Καμπότζη, το Νεπάλ, τη Σρι Λάνκα και τη Τουρκία, ενώ ενδιαφέρον έχει εκδηλωθεί από Αίγυπτο, Κατάρ και Σαουδική Αραβία να αποκτήσουν σχέση συνομιλητή. Ο Οργανισμός ασχολείται κυρίως με μη-στρατιωτικά ζητήματα, όπως η ενέργεια, η οικονομία και το εμπόριο, η αποστρατικοποίηση των συνόρων και η συντήρηση της ειρήνης, σε μια σαφή προσπάθεια να αποφευχθεί η Δυτική παρέμβαση. Μάλιστα το 2022, στην 22η Σύνοδο Κορυφής του SCO, Κίνα και Ρωσία δήλωσαν την πρόθεσή τους να αναπτύξουν συνεργασία στον τομέα άμυνας και ασφάλειας. Η Ρωσία και η Κίνα αξιοποιούν τη θεωρία του **Brzezinski**, ιδρύοντας τον SCO. Σύμφωνα με τη θεωρία του Brzezinski, όποιος κυριαρχεί στην Ευρασία ελέγχει και ολόκληρο τον κόσμο. Οικονομικοί αναλυτές προβλέπουν ότι οι Ευρασιατικές χώρες του SCO μπορεί να αποτελέσουν πεδίο από-δολαριοποίησης της διεθνούς οικονομίας.

Στο πλαίσιο της SCO, η **Κίνα** ενδιαφέρεται μεταξύ άλλων να αναζωογονηθεί η αρχαία εμπορική διαδρομή του Δρόμου του Μεταξιού. Βέβαια, η Κεντρική Ασία

αποτελεί τμήμα της σφαίρας επιρροής της Ρωσίας και οι Κινέζοι ηγέτες είναι προσεκτικοί με τον πιο σημαντικό τους πολιτικό εταίρο. Η **Ινδία**, με ραγδαία ανάπτυξη οικονομίας, αλλά και νέας τεχνολογίας από υψηλού επιπέδου ιδιωτικά τεχνολογικά ινστιτούτα, θεωρείται ο εγκέφαλος της ανάπτυξης στην Ασία. Δεδομένου ότι εδώ και χρόνια αποτελεί θύμα τρομοκρατίας, ενδιαφέρεται για συνεργασία τουλάχιστον σε θέματα ασφάλειας. Επίσης, ως μέλος της SCO εξασφαλίζει τις ενεργειακές της ανάγκες από τη Ρωσία που είναι βασικός παραγωγός πετρελαίου και φυσικού αερίου. Το **Ουζμπεκιστάν** λόγω πρώτων υλών και το **Καζακστάν** λόγω υδρογονανθράκων έχουν υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης. Με κεφάλαια σταθεροποίησης (Sovereign Wealth Funds) έχουν πλέον παρουσία στο παγκόσμιο οικονομικό σκηνικό, ενώ βρίσκονται κοντά στη Ρωσία την οποία χρειάζονται μεταξύ άλλων για την εξασφάλιση της εσωτερικής τους ισορροπίας.

Παράλληλα αυξήθηκε η σημασία ορισμένων μελών του SCO, εκείνων του ομίλου **BRICS**. Το BRICS (αρκτικόλεξο για Brazil, Russia, India, China, South Africa) αποτελεί όμιλο των μεγαλύτερων αναδυόμενων οικονομιών του κόσμου, αντιπροσωπεύοντας περίπου το ένα τέταρτο του παγκόσμιου ΑΕΠ. Οι χώρες BRICS μεταξύ άλλων ασχολούνται με οικονομικά, χρηματοπιστωτικά και πολιτιστικά θέματα. Αναλυτικότερα, το 2006 η Βραζιλία, η Ρωσία, η Ινδία και η Κίνα δημιούργησαν την ομάδα BRIC, η οποία μετατράπηκε σε BRICS μετά την ένταξη της Νότιας Αφρικής το 2011. Ιδιαίτερο ανησυχητικό για τη Δύση είναι ότι το ΑΕΠ των χωρών μελών της συμμαχίας BRICS (+31,5%) υποσκέλισε το ΑΕΠ των χωρών μελών της G7 (+30% του παγκόσμιου ΑΕΠ) τον Οκτώβρη του 2022 (Acorn Macro Consulting). Σήμερα μια σειρά από χώρες όπως Ιράν, Σαουδική Αραβία, Αλγερία και Αργεντινή ενδιαφέρονται για την ένταξή τους στο BRICS. Η Κίνα και Ινδία είναι οι κεντρικοί άξονες της ομάδας BRICS και μαζί με το Ουζμπεκιστάν και Καζακστάν (που αποτελούν τις οικονομικά σημαντικότερες χώρες της Κεντρικής Ασίας) βρίσκονται τα τελευταία χρόνια σε

σταθερή οικονομική ανάπτυξη.

Ενδιαφέρον αποτελεί η ιστορία της **Νότιας Αφρικής**. Το 1986 επί προεδρίας Ronald Reagan, οι ΗΠΑ επέβαλαν βαριές κυρώσεις στην Νότια Αφρική λόγω του Αμερικανικού νόμου εναντίον του απαρτχάιντ (Comprehensive Anti-Apartheid Act) που ίσχυε τότε. Αυτές οι κυρώσεις βέβαια ήταν σε πλήρη αντίθεση με τη συμμετοχή της CIA στη σύλληψη του Nelson Mandela (Νοτιοαφρικανού ηγέτη κατά του απαρτχάιντ) και στην επακόλουθη καταδίκη του σε ισόβια (επί προεδρίας John Kennedy). Επίσης το ενδιαφέρον των ΗΠΑ για τη λήξη του απαρτχάιντ είναι σε αντίθεση με το ότι το όνομα του Νοτιοαφρικανού ηγέτη παρέμεινε στη λίστα παρακολούθησης τρομοκρατών των ΗΠΑ μέχρι το 2008, παρόλη τη λήξη του απαρτχάιντ στη Νότια Αφρική από τις αρχές του 1990. Πράγματι η απελευθέρωση του Mandela το 1990, μετά από 27 χρόνια φυλάκισής του, συνοδεύτηκε από τον τερματισμό της πολιτικής του απαρτχάιντ που εφαρμοζόταν από το 1948, και τη θεμελίωση της δημοκρατίας στη Νότια Αφρική. Για παράδειγμα, το 1994 έγιναν για πρώτη φορά εκλογές με συμμετοχή μαύρων.

Το 2000, η κυβέρνηση Bill Clinton ψήφισε την πράξη για την ανάπτυξη της Αφρικής (African Growth and Opportunity Act, AGOA) που προέβλεπε ότι οι χώρες της υποσαχάριας Αφρικής (συμπεριλαμβανόμενης της Νότιας Αφρικής) θα είχαν αφορολόγητη πρόσβαση στην Αμερικανική αγορά σε πάνω από 1.800 προϊόντα, με τους ακόλουθους όρους: θα έπρεπε να εγκαθιδρύνουν οικονομία ελεύθερης αγοράς, να άρουν τους φραγμούς προς το Αμερικανικό εμπόριο και τις Αμερικανικές επενδύσεις, και να εγκαθιδρύνουν πολιτικό πλουραλισμό. Το 2015 ο πρόεδρος Barack Obama ανέστειλε τα εμπορικά προνόμια, τα οποία και ανανέωσε μόνον όταν

η Νότια Αφρική επέτρεψε την εισαγωγή 65.000 τόνων πουλερικών από τις ΗΠΑ. Το 2020 ο πρόεδρος Donald Trump άλλαξε τον χαρακτηρισμό της Νότιας Αφρικής από αναπτυσσόμενη σε αναπτυγμένη χώρα, έτσι ώστε να μην πληροί τις προϋποθέσεις για παροχή εμπορικών προνομίων από τις ΗΠΑ. Με αυτά τα δεδομένα γίνεται προφανές γιατί η Νότια Αφρική είναι πλέον μέλος της ένωσης των BRICS και έχει αναπτύξει στενή εμπορική συνεργασία με την Κίνα, η οποία αποτελεί και τον μεγαλύτερο εξαγωγέα της.

Μετά την εξαίρεση των Ρωσικών τραπεζών από το σύστημα SWIFT, οι διεθνείς εμπορικές συναλλαγές της Ρωσίας άρχισαν να γίνονται σε Κινεζικά Γιουάν και όχι σε δολάρια. Δεδομένου ότι εμποδίζεται η πρόσβαση της Μόσχας στα 400 δισ. δολάρια συναλλαγματικών αποθεμάτων της, η Ρωσία υποχρεώνεται να αναζητήσει ένα ασφαλές νόμισμα και τη σταθεροποίηση της συναλλαγματικής ισοτιμίας του ρουβλιού. Εγκαταλείπει λοιπόν δολάριο και ευρώ, και το Ταμείο Εθνικής Περιουσίας της Ρωσίας θα αποτελείται πλέον από 60% Γιουάν και 40% χρυσό. Έτσι το **Κινεζικό νόμισμα αναβαθμίζεται** και ξεκινά η διεθνοποίησή του, με παράλληλη **από-δολαριοποίηση**, ως αποτέλεσμα των οικονομικών κυρώσεων της Δύσης στη Ρωσία. Εν ολίγοις, πυροβολήσαμε τα πόδια μας!

Επιπλέον, η κυβέρνηση του Ισραήλ πρόσθεσε το Κινεζικό Γιουάν στα αποθεματικά νομίσματα της χώρας, και η Σαουδική Αραβία ξεκινάει την μετάβαση από το πετροδολάριο στο Πέτρο-Γιουάν. Επίσης, Βραζιλία και Αργεντινή βρίσκονται σε συνομιλίες για τη δημιουργία ενός κοινού νομίσματος που θα χρησιμοποιείται στις συναλλαγές μεταξύ των δύο χωρών, με στόχο τη μείωση της εξάρτησης από το Αμερικανικό δολάριο. Τέλος, μετά τον οικονομικό πόλεμο της Δύσης στη Ρωσία και τον πόλεμο δασμών στην Κίνα, η μεν Ρωσία ανακοίνωσε τη δημιουργία νέου νομίσματος (**αντί-δολαρίου**) η δε Κίνα ανακοίνωσε τη δημιουργία του Ευρασιατικού χρηματοπιστωτικού συστήματος (**αντί-ΔΝΤ**).



Είναι η πρώτη φορά, από το 1945 όταν πρωτοδημιουργήθηκε το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο - ΔΝΤ (International Monetary Fund - IMF) που αμφισβητείται ως διεθνής οργανισμός επιβλέπων το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα. Η Κίνα (με συναλλαγματικά αποθέματα πάνω από 3 τρις. δολάρια) σχεδιάζει το **Ευρασιατικό χρηματοπιστωτικό σύστημα** από το 2016, όταν ξεκίνησε ο πόλεμος δασμών επί προεδρίας Trump. Το Ευρασιατικό χρηματοπιστωτικό σύστημα έχει στόχο να ακυρώσει όλα τα γνωστά συστήματα επιβολής του δολαρίου (ΔΝΤ, SWIFT, Παγκόσμια Τράπεζα) δημιουργώντας άλλα αντίστοιχα, και να στηρίξει οικονομίες που αντιμετωπίζουν αστάθεια ή/και απειλές από τη Δύση.

Επίσης, μετά το περιορισμό πρόσβασης της Ρωσίας στα δολάρια της, ο Πρόεδρος Putin ανακοίνωσε τη **δημιουργία νέου αποθεματικού νομίσματος** (ψηφιακό, stablecoins) που θα βασίζεται σε ένα καλάθι νομισμάτων από τα μέλη του ομίλου BRICS, και θα ανταγωνίζεται δολάριο και ευρώ. Είναι η πρώτη φορά που αμφισβητείται το Αμερικανικό δολάριο από το 1944, όταν με απόφαση των 44 Συμμαχικών χωρών έγινε το επίσημο αποθεματικό νόμισμα (Συμφωνία του Bretton Woods). Προβλέπεται ότι η αξία του νέου αποθεματικού νομίσματος θα βασίζεται, όχι μόνο στις αξίες των νομισμάτων των χωρών συμμετοχής, αλλά και στην χρηματιστηριακή αξία αγαθών όπως υδρογονάνθρακες, σιτάρι, ζάχαρη, νερό, μέταλλα κ.α. καθιστώντας το ανθεκτικό σε κρίσεις τύπου Leman Brothers. Θα μπορούσε μάλιστα να προσελκύσει τα αποθεματικά όχι μόνο των μελών BRICS, αλλά και των χωρών επιρροής τους.

Άλλωστε, όπως η Δύση κατάσχεσε τον πλούτο άλλων εθνών που διατηρείτο στα νομίσματά της, έτσι και οι χώρες που θα ενταχθούν στο ευρύτερο χρηματοπιστωτικό σύστημα της Ευρασίας δεν θα είναι υποχρεωμένες να εξυπηρετήσουν τα δάνειά τους στη Δύση. Όπως υπογραμμίζει ο Ρώσος οικονομολόγος Σεργκέι Γκλάζιεφ (μέλος της Ρωσικής Ακαδημίας Επιστημών και επίτροπος στην Ευρασιατική Οικονομική Ένωση) αυτή η μετάβαση στη νέα παγκόσμια οικονομική τάξη πραγμάτων θα συνοδεύεται από **συστηματική άρνηση τήρησης των υποχρεώσεων σε δολάρια**, ευρώ και λίρες. Άλλωστε αυτή την άποψη έχουν υιοθετήσει οι χώρες που εκδίδουν δολάρια, ευρώ και λίρες δεδομένου ότι κατασχέσανε τα συναλλαγματικά αποθέματα Ιράκ, Ιράν, Βενεζουέλας, Αφγανιστάν και Ρωσίας ύψους τρισεκατομμυρίων δολαρίων. Δώσαμε το παράδειγμα!

Έτσι θα απελευθερωθούν πολλές οικονομίες τόσο από το δυτικό χρέος όσο και από την αυτοκτονική λιτότητα που προκαλούν το ΔΝΤ (International Monetary Fund) και το ΕΜΣ (European Stability Mechanism). Το νέο νομισματικό/ χρηματοπιστωτικό σύστημα που θα περιλαμβάνει BRICS, χώρες Ευρασίας, Ιράν και πιθανότατα όλες τις χώρες του Νότου θα χωρίσει οικονομικά τον κόσμο σε Ανατολή και Δύση.

## **Η ΚΙΝΑ ΩΣ ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΗ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΔΥΝΑΜΗ**

Η Κίνα, ένας από τους πρώτους πολιτισμούς της ανθρωπότητας, αντιμετώπισε τη βίαια ιμπεριαλιστική πολιτική της Δύσης με τους Πολέμους του Οπίου από Βρετανία και Γαλλία (1839/1856), και τους Σινοϊαπωνικούς Πολέμους (1894/1937). Το 1949 ιδρύθηκε η Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας (ΛΔ Κίνας) από το Κομμουνιστικό Κόμμα Κίνας. Τα τελευταία χρόνια, με ένα μείγμα παραδοσιακού κομφουκιανισμού και κομμουνιστικής πειθαρχίας, η ΛΔ Κίνας έχει αλματώδη ανάπτυξη, κι έχει καταστεί ο **μεγαλύτερος εξαγωγέας αγαθών παγκοσμίως**. Για παράδειγμα, η Κίνα σήμερα

ελέγχει πάνω από το 70% της παραγωγής σπάνιων γαιών, χρήσιμων για την κατασκευή εξαρτημάτων σε smartphones, ηλεκτρικά αυτοκίνητα και συλλέκτες. Η Κίνα έχει μετατραπεί από αποδέκτη σε παραγωγό τεχνολογίας και καινοτομιών. Γεγονός είναι ότι οι σύγχρονες Κινεζικές αρχές έχουν επικριθεί για παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως πολιτική καταστολή, μαζική λογοκρισία, μαζική παρακολούθηση πολιτών και βίαιη καταστολή διαδηλώσεων. Δυστυχώς, παρόμοιες παραβιάσεις είναι γνώριμες και στο Δυτικό κόσμο, λιγότερο ή περισσότερο στις διάφορες χώρες/μέλη.

Μετά από πληθώρα μεταρρυθμίσεων, οι Κινεζικές κρατικές εταιρείες απέκτησαν τον έλεγχο στο εσωτερικό της Κίνας με αποτέλεσμα το σύνολο της αγοράς να ελέγχεται πλέον από το κράτος. Η ΛΔ Κίνας, με ένα εντυπωσιακό σχέδιο εκσυγχρονισμού βελτίωσε τις υποδομές αλλά και το βιοτικό επίπεδο των πολιτών της. Τη δραστηριοποίηση των Κινεζικών ιδιωτικών εταιρειών στο εξωτερικό ακολούθησε αντίστοιχη δραστηριοποίηση των κρατικών εταιρειών, με το πρόγραμμα «**Ο Νέος Δρόμος του Μεταξιού**» (**Belt and Road Initiative, BRI**) να θεωρείται ως η πλέον επιτυχημένη εξωτερική επενδυτική πολιτική της Κίνας. Το πρόγραμμα BRI εκτιμάται σε 1 τρις. δολάρια και αποσκοπεί στη δημιουργία ενός δικτύου λιμανιών, σιδηροδρόμων και δρόμων που συνδέουν την Κίνα με την υπόλοιπη Ασία, την Ευρώπη, τη Ρωσία, τη Μέση Ανατολή και την Αφρική, ακόμα και με τη Λατινική Αμερική. Το BRI έχει οικονομικά, πολιτικά και ανθρωπιστικά κίνητρα. Μέσω εταιρειών και τραπεζών χρηματοδοτούνται έργα χερσαίων και θαλάσσιων υποδομών, καθώς και έργα με στόχο τη βελτίωση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών των χωρών με τις οποίες συνεργάζεται η Κίνα. Με το πρόγραμμα BRI που ξεκίνησε το 2013, η Κίνα έκανε εμπορικές συμφωνίες με περίπου 150 χώρες και αύξησε το Ακαθάριστο

Εγχώριο Προϊόν της (ΑΕΠ) κατά 46% μέσα σε 4 χρόνια (μεταξύ 2013 και 2017). Σημειώτέο ότι το ποσοστό του παγκόσμιου ΑΕΠ που κατείχαν οι χώρες της G7 (ΗΠΑ, Καναδάς, Γαλλία, Γερμανία, Ιταλία, Ηνωμένο Βασίλειο και Ιαπωνία) έπεσε από το 68% το 1992 στο 31% το 2020.

Το πρόγραμμα εξωτερικής βοήθειας της Κίνας ξεκίνησε με τη Βόρεια Κορέα και το Βιετνάμ, και επεκτάθηκε σε Αφρικανικές χώρες για την απόκτηση ενεργειακών πόρων. Η Κίνα εικοσαπλασίασε τις συναλλαγές της με την **Αφρική** μεταξύ 2000 και 2018 (από 10 σε 200 δισ. δολάρια). Την ίδια εποχή οι συναλλαγές Αμερικής και Ευρώπης με την Αφρική παρέμειναν στάσιμες. Η Κίνα με το πρόγραμμα εξωτερικής βοήθειας επενδύει σε τομείς όπως, γεωργία, υποδομές, εκπαίδευση, υγειονομική περίθαλψη, και καθαρή ενέργεια. Συνεχίζει επενδύσεις σε Αφρικανικά κράτη που έχουν πλούσιο ορυκτό πλούτο. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι τα Αφρικανικά κράτη που έχουν τεράστια χρέη στην Κίνα έχουν και πολιτική εξάρτησή από την Κίνα. Κι αν μην ξεχνάμε ότι η Νότια Αφρική (με περίπου 60 εκατομμύρια κατοίκους εξ ων το 80% χριστιανοί) ανήκει στον διεθνή οργανισμό των αναδυόμενων αγορών BRICS.

Επίσης η Κίνα δημιουργεί στρατηγικές εταιρικές σχέσεις στη **Μέση Ανατολή**. Οι Σύνοδοι Κορυφής Αραβικού Συνδέσμου-Κίνας, Κόλπου-Κίνας και Σαουδικής Αραβίας-Κίνας αναδεικνύουν ότι ο Αραβικός κόσμος, με 430 εκατομμύρια πληθυσμό, στρατηγική θέση, ενέργεια και ορυκτούς πόρους, είναι μέσα στις προτεραιότητες της Κίνας όσον αφορά το εμπόριο και τις επενδύσεις, και κατά συνέπεια την πολιτική διάσταση. Άλλωστε, η Σαουδική Αραβία είναι ο μεγαλύτερος προμηθευτής της Κίνας σε πετρέλαιο, και το Κατάρ σε φυσικό αέριο.

Με εξαίρεση το Μεξικό με το οποίο οι ΗΠΑ έχουν στενή σχέση, η Κίνα δείχνει να κυριαρχεί στα υπόλοιπα κράτη της **Λατινικής Αμερικής** συμπεριλαμβανομένων Βραζιλίας και Αργεντινής. Σύμφωνα με στοιχεία του ΟΗΕ, η αξία των εμπορικών συναλλαγών τους με την Κίνα έφτασε πέρυσι στα 247 δισ. δολάρια, έναντι 174 δισ. με

τις ΗΠΑ. Μάλιστα, η κυριαρχία της Κίνας στη Λατινική Αμερική θα ενισχύεται διαρκώς δεδομένου ότι (1) η Ουάσιγκτον ασκεί σκληρή πολιτική απέναντι σε καθεστώτα που δεν θεωρεί 'φιλικά', όπως της Κούβας, Βενεζουέλας και Νικαράγουα, και (2) στην πολιτική σκηνή της Λατινικής Αμερικής εκλέγονται όλο και περισσότερες αριστερές ή κεντροαριστερές κυβερνήσεις.

Στην ευρύτερη πρωτοβουλία BRI, και υπό το στρατηγικό πλαίσιο του «**Θαλάσσιου Δρόμου του Μεταξιού**» (*Maritime Silk Road, MSR*), η Κίνα ενισχύει τη ναυτιλιακή της δύναμη και εξασφαλίζει αλυσίδες εφοδιασμού μέσω διαδρομών με το μικρότερο δυνατό κόστος και με την μικρότερη δυνατή απόσταση, αγοράζοντας τα δικαιώματα διαχείρισης μιας αλυσίδας λιμένων σε νότιες χώρες της Ασίας, στη Μέση Ανατολή, την Αφρική, την Ευρώπη, ακόμα και τη Νότια Αμερική. Η θαλάσσια επενδυτική πολιτική περιλαμβάνει 69 έργα σε 46 χώρες. Στις αναπτυγμένες αγορές (π.χ. Ευρώπης και Αμερικής) επιχειρείται η απόκτηση του ελέγχου των λιμένων, ενώ στις αναπτυσσόμενες αγορές (π.χ. Ασία και Αφρική) γίνεται χρηματοδότηση κατασκευής των εγκαταστάσεων. Έτσι, με μια σειρά από υποδομές πραγματοποιείται γέφυρα μεταξύ Κίνας-Ευρώπης-Αμερικής. Σε 50 χρόνια από σήμερα η Κίνα σκοπεύει να διαθέτει ένα δίκτυο λιμένων και εμπορικών δρόμων σε όλο τον κόσμο με έλεγχο της αλυσίδας διακίνησης αγαθών.

Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται και οι δύο μεγαλύτερες **Κινεζικές επενδύσεις στην Ελλάδα**: (1) απόκτηση μεγάλου μετοχικού ποσοστού του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς (ΟΛΠ) από την Κινεζική κρατική εταιρεία COSCO SHIPPING, και (2) εξαγορά μετοχικών ποσοστών του Ανεξάρτητου Διαχειριστή Μεταφοράς (ΑΔΜΗΕ)

από την Κινεζική κρατική εταιρεία State Grid. Η Ελλάδα αποτελεί για την Κίνα το διαβατήριο για την είσοδο στην Κεντρική και Δυτική Ευρώπη. Ο Κινέζος πρόεδρος Σι Τζινπίνγκ έχει αποκαλέσει το λιμάνι του Πειραιά «**κεφάλι του δράκου**» του Θαλάσσιου Δρόμου του Μεταξιού. Προφανώς, το ενδιαφέρον της Κίνας οφείλεται στο ότι η Ελλάδα διαδραματίζει καίριο ρόλο λόγω της γεωπολιτικής της θέσης, ενώνοντας τρεις ηπείρους, Ασία, Αφρική και Ευρώπη. Από το 2009 μέχρι το 2018, ο όγκος εμπορευματοκιβωτίων στον Πειραιά αυξήθηκε από 0,8 σε 4,9 εκατομμύρια. Σήμερα, εξαιτίας της μεγάλης συμβολής της COSCO Shipping, ο λιμένας του Πειραιά κατέχει την πρώτη θέση ανάμεσα στα λιμάνια της Μεσογείου, και την τέταρτη θέση μεταξύ των Ευρωπαϊκών λιμένων.

Ενδιαφέρον είναι ένα άρθρο του Ιδρύματος Carnegie για τη Διεθνή Ειρήνη: «*Η Κινεζική επιρροή στη Νοτιοανατολική, Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη. Ευαλωτότητα και ανθεκτικότητα*», που εξετάζει την επιρροή της Κίνας σε τέσσερις Ευρωπαϊκές χώρες, Ελλάδα, Ουγγαρία, Ρουμανία, και Γεωργία. Συμπεραίνει ότι καμία από τις τέσσερις χώρες δεν βρέθηκε αντιμέτωπη με επιθετική Κινεζική διπλωματία ή με μαζικές προσπάθειες άσκησης επιρροής στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Το Ινστιτούτο Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων (ΙΔΟΣ) διαπίστωσε ότι η **στρατηγική ήπιας ισχύος της Κίνας** προς την Ελλάδα υπήρξε επιτυχής κατά την περίοδο 2008-2018. Οι περισσότεροι Έλληνες δήλωσαν ότι επιθυμούν στενότερες σχέσεις με την Κίνα στους τομείς της οικονομίας (83,5%), της πολιτικής (71,1%) και του πολιτισμού (87,5%). Το άρθρο αναφέρει ότι οι ΗΠΑ κατάφεραν να κρατήσουν την Ελλάδα με το μέρος τους προς το παρόν, αλλά το μέλλον παραμένει αβέβαιο.

Σε αντίθεση με την Κινεζική στρατηγική ήπιας ισχύος, **οι ΗΠΑ υπονομεύουν την Κίνα** όχι μόνο με εμπορικό πόλεμο και την αποπομπή Κινεζικών επιχειρήσεων από το αμερικανικό χρηματιστήριο, αλλά επιπλέον και μέσω των επαρχιών της Χονγκ Κονγκ και Ταϊβάν:

Το **Χονγκ Κονγκ** (Ειδική Διοικητική Περιοχή του Χονγκ Κονγκ της ΛΔ Κίνας) αποτελεί τον λιμένα που εξυπηρετεί το μεγαλύτερο μέρος των εξαγωγών της Κίνας. Η αρχή «Μία Χώρα, Δύο Συστήματα» σημαίνει ότι το Χονγκ Κονγκ επιτρέπεται να διατηρήσει το καπιταλιστικό σύστημα και να συνυπάρχει με το σοσιαλιστικό σύστημα της ενδοχώρας, με εγγυητικό το άρθρο 1 του Βασικού Νόμου, δηλ. ότι το Χονγκ Κονγκ είναι αναπόσπαστο τμήμα της Κίνας. Η πόλη έως τώρα έχει εξαιρεθεί από τους δασμούς που οι ΗΠΑ έχουν επιβάλει στην Κίνα στο πλαίσιο εμπορικού πολέμου. Σύμφωνα με το Αμερικανικό υπουργείο Εξωτερικών στο Χονγκ Κονγκ δραστηριοποιούνται πάνω από 1.300 εταιρείες και ζουν περισσότεροι από 85.000 Αμερικανοί. Στις **Αμερικανικές απειλές** κυρώσεων μετά την ψήφιση του Νόμου «Μία Χώρα, Δύο Συστήματα» απάντησε η κυβέρνηση του Χονγκ Κονγκ «*Οι όποιες κυρώσεις είναι ένα δίκικο μαχαίρι που θα βλάψει όχι μόνο τα συμφέροντα του Χονγκ Κονγκ αλλά και ιδιαίτερα αυτά των ΗΠΑ*».

Αν και το κράτος της ΛΔ Κίνας αναγνωρίζεται διεθνώς ως η μόνη κυρίαρχη οντότητα από το 1949, η **Ταϊβάν** (Φορμόζα) αυτο-αναγνωρίζεται ως «*Δημοκρατία της Κίνας*». Βέβαια, δεν αναγνωρίζεται ως ανεξάρτητο κράτος από τις περισσότερες χώρες και διεθνείς οργανισμούς που την θεωρούν επαρχία της Κίνας. Οι ΗΠΑ διατηρούν επιθετική στάση εναντίον της Κίνας με πρόσχημα την ανεξαρτησία της Ταϊβάν, παρόλη τη δέσμευσή τους σε «*Μία Κίνα*». Εξ ου και η νεόκοπη στρατιωτική συμμαχία **AUKUS** (ακρωνύμιο Australia, United Kingdom, United States) γνωστή και ως «*το NATO του Ειρηνικού*», που καλύπτει κυβερνοπόλεμο, υποβρύχιες και μεγάλου βεληνεκούς κρούσεις, καθώς και πυρηνική άμυνα. Η Κίνα βέβαια

διαμαρτύρεται ότι αυτή η συνεργασία υπονομεύει την ειρήνη και την περιφερειακή σταθερότητα και εντείνει την κούρσα των εξοπλισμών, κατηγορώντας τις τρεις δυτικές δυνάμεις ότι έχουν «*ψυχροπολεμική νοοτροπία*». Ο Κινέζος πρόεδρος, Σι Τζινπίνγκ έκανε σαφές ότι: «*Το θέμα της Ταϊβάν είναι εσωτερικό και πολύ κεντρικό για τα συμφέροντα της Κίνας, και η πρώτη κόκκινη γραμμή που δεν πρέπει να παραβιαστεί στις σχέσεις Κίνας-ΗΠΑ*» (Xinhua).

## **ΔΥΤΙΚΗ ΝΕΟΑΠΟΙΚΙΟΚΡΑΤΙΑ**

Το προπολεμικό μοντέλο κυριαρχίας με τις αποικίες της Βρετανίας και άλλων Ευρωπαϊκών μητροπόλεων αντικαταστάθηκε μεταπολεμικά από ένα κυρίως Αμερικανικό στάδιο κυριαρχίας, τη νεοαποικιοκρατία, με δεσμούς οικονομικής και στρατιωτικό-πολιτικής εξάρτησης έτσι ώστε το ξένο κεφάλαιο να χρησιμοποιείται για την εκμετάλλευση και όχι για την ουσιαστική ανάπτυξη των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών. Η νεοαποικιοκρατία φροντίζει τη διάσπαση των πρώην μεγάλων αποικιακών εδαφών σε μικρότερα μη-βιώσιμα κράτη, ανίκανα για την άμυνα και την εσωτερική ασφάλειά τους, με οικονομικά συστήματα παρόμοια με εκείνα του πρώην αποικιακού ηγεμόνα.

Ο Kwame Nkrumah στο βιβλίο του «*Neocolonialism: The Last Stage of Imperialism*» εξηγεί ότι η ουσία της νεοαποικιοκρατίας είναι ότι το κράτος που την υφίσταται είναι θεωρητικά ανεξάρτητο με εθνική κυριαρχία, όμως στην πραγματικότητα το οικονομικό του σύστημα και το πολιτικό του πρόγραμμα διευθύνονται από το νεοαποικιακό επενδυτή. Η «*επένδυση*», καταβάλλεται από τον νεοαποικιακό ηγεμόνα, περνά από το νεοαποικιακό κράτος, και επιστρέφει στον νεοαποικιακό ηγεμόνα με τη μορφή αυξημένων κερδών. Έτσι, οι επενδύσεις διευρύνουν το χάσμα μεταξύ των πλούσιων και φτωχών χωρών του κόσμου. Για όσους ασκούν τη νεοαποικιοκρατία σημαίνει «*έξουσία χωρίς ευθύνη*» και για όσους την υφίστανται σημαίνει «*εκμετάλλευση χωρίς επανόρθωση*». Ο Nkrumah ήταν ο πρώτος πρόεδρος της ανεξάρτητης Γκάνα, και

ανατράπηκε σε ένα στρατιωτικό πραξικόπημα που υποκινήθηκε από τις ΗΠΑ. Ο Nkrumah ορθά ισχυρίστηκε ότι η παγκοσμιοποίηση και ο καπιταλισμός στη μετα-αποικιακή εποχή διασφάλισαν οικονομική και πολιτική εξάρτηση έναντι των νεοαποικιοκρατικών χωρών Βρετανίας, Γαλλίας, Βελγίου και ΗΠΑ.

Σύμφωνα με τη Βρετανίδα οικονομολόγο Barbara Ward, το **οικονομικό χάσμα** διευρύνεται «μεταξύ μιας λευκής, αυτάρεσκης, πολύ αστικής, πολύ πλούσιας, πολύ μικρής ελίτ του Βορείου Ατλαντικού και όλων των άλλων, και αυτό δεν είναι πολύ άνετη κληρονομιά που πρέπει να αφήσει κανείς στα παιδιά του». Συνεχίζει λέγοντας ότι «Ο όρος 'όλοι οι άλλοι' περιλαμβάνει περίπου τα δύο τρίτα του πληθυσμού της γης, καταναμεμημένοι σε περίπου 100 έθνη», με τη Δύση να αντιμετωπίζει «ένα είδος διεθνούς ταξικού πολέμου».

**Ιδού ολίγα παραδείγματα αθέμιτων συναλλαγών** της Δύσης με την Αφρική.

Κακάο: Η Δυτική Αφρική (κυρίως η Γκάνα και η Ακτή Ελεφαντοστού) είναι γνωστή για την παραγωγή του ενός τρίτου του κακάο παγκοσμίως. Όμως, το μεγαλύτερο μέρος εμπορίου επιτυγχάνεται με παιδική εργασία, παιδική δουλεία, και αθέμιτες συμφωνίες της Δύσης.

Καφές: Οι παραγωγοί του καφέ 'Arabica' στην Αιθιοπία κερδίζουν 4 δολάρια για ένα κιλό καφέ, ενώ οι Δυτικές επενδυτικές εταιρείες καφέ βγάζουν έως και 200 δολάρια για κάθε κιλό καφέ.

Χρυσός, Διαμάντια και Πλατίνα: Τα λεγόμενα 'διαμάντια αίματος' ή 'διαμάντια σύγκρουσης' πωλούνται παράνομα για να χρηματοδοτήσουν πολέμους στην Αφρική και την τρομοκρατία. Τα διαμάντια που εξορύσσονταν κατά τους εμφυλίους πολέμους του 20ου-21ου αιώνα στην Αγκόλα, την Ακτή του Ελεφαντοστού, τη Σιέρα Λεόνε, τη Λιβερία, τη Γουινέα και τη Γουινέα-Μπισάου ανήκουν σε αυτή την κατηγορία.

Σε έκθεση των Mark Curtis και Tim Jones «*How the world profits from Africa's wealth*» αναφέρεται ότι Βρετανικές εταιρείες ελέγχουν τους πιο πολύτιμους πόρους της Αφρικής, αξίας άνω του 1 τρισ. δολαρίων, με εξορυκτικές δραστηριότητες σε 37 χώρες της υποσαχάριας Αφρικής. Πρόκειται για **κλοπή δισεκατομμυρίων** από Αφρικανούς πολίτες. Η Βρετανική Κυβέρνηση φέρει ιδιαίτερη ευθύνη ως επικεφαλής ενός τεράστιου δικτύου υπερπόντιων φορολογικών παραδείσων που διευκολύνουν αυτήν την κλοπή.

Ο Βρετανός ακαδημαϊκός θεολόγος Robert Beckford έδωσε μια πρόχειρη εκτίμηση ότι η Βρετανία απέκτησε 7,5 τρισ. λίρες σε πλούτο από τις Αφρικανικές χώρες λόγω του δουλεμπορίου.

Η Παγκόσμια Τράπεζα ανέφερε ότι κατά το 2013, το 65% των Αφρικανών (περίπου 615 εκατομμύρια άνθρωποι) ζούσαν με 3,10 δολάρια την ημέρα ή λιγότερο, παρόλον ότι η Αφρικανική ήπειρος διαθέτει τεράστιο ορυκτό πλούτο.

Συμπερασματικά, εμπόδιο στην ανάπτυξη της Αφρικής αποτελούν οι Δυτικές πολυεθνικές εταιρείες που επωφελούνται από την εργασία των σκλάβων και την εμπορική εκμετάλλευση.

**Και δεν είναι μόνον αυτές οι αμαρτίες της Δύσης στην Αφρική**

Ο **Patrice Lumumba**, ο πρώτος πρωθυπουργός του Κονγκό, κυβέρνησε για λίγους μόνο μήνες πριν δολοφονηθεί το 1961. Το Βέλγιο, η πρώην αποικιακή δύναμη, παραδέχτηκε το ρόλο του στη δολοφονία το 2002. Οι ΗΠΑ ούτε αρνήθηκαν ούτε επιβεβαίωσαν τις μακροχρόνιες υποψίες εμπλοκής τους.

Ο πρώτος Πρόεδρος της Γκάνα, **Kwame Nkrumah**, ανατράπηκε με στρατιωτικό πραξικόπημα το 1966. Ο πρώην αξιωματικός πληροφοριών της CIA, John Stockwell,

αποκάλυψε σε βιβλίο του το 1978 ότι οι ΗΠΑ έπαιξαν σημαντικό ρόλο στην ανατροπή του Nkrumah.

Το 1975, μετά την ανεξαρτησία της Αγκόλα από την Πορτογαλία, το **MPLA** υπό τον Agostinho Neto ανέλαβε την πρωτεύουσα Λουάντα. Ο Stockwell, επικεφαλής των μυστικών επιχειρήσεων της CIA γράφει ότι η Ουάσιγκτον αποφάσισε να αντισταχθεί στο MPLA διότι θεωρείτο «*κοντά στη Σοβιετική Ένωση*».

Ο **Hissene Habre** απέτυχε στην προσπάθειά του να πάρει την εξουσία με τη βία στο Τσαντ το 1980. Δύο χρόνια αργότερα οι ΗΠΑ όχι μόνο βοήθησαν τον Habre να ανατρέψει τη νόμιμη κυβέρνηση και να πάρει την εξουσία (1982), αλλά και τον υποστήριξαν σε όλη τη βίβλαυση διακυβέρνησή του.

Ο **Nelson Mandela** συνελήφθη το 1962 και φυλακίστηκε για 27 χρόνια, ενώ ήταν επικεφαλής του στρατιωτικού σκέλους του Εθνικού Αφρικανικού Κογκρέσου. Αποχαρακτηρισμένα έγγραφα αποκαλύπτουν ότι η CIA συμμετείχε στη σύλληψη του Mandela σε συνεργασία με την κυβέρνηση του Απαρτχάιντ (επί προεδρίας John Kennedy). Οι ΗΠΑ, δήθεν, υπέρμαχοι των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και κατά του Απαρτχάιντ, συμμετείχαν στη σύλληψη και φυλάκιση του Mandela ηγέτη κατά του Απαρτχάιντ.

Συμπερασματικά, επιπλέον των **ανατροπών και δολοφονιών** Αφρικανών ηγετών, η Δύση επενδύει στις χώρες της Αφρικής με βάση τη **μέγιστη απόδοση του επενδυτή**, και όχι με βάση τα εθνικά συμφέροντα της υπό ανάπτυξη Αφρικανικής χώρας. Προφανώς, ο λιγότερο ανεπτυγμένος κόσμος μπορεί να αναπτυχθεί μόνο μέσω αντίστασης απέναντι στις εξωτερικές δυνάμεις που έχουν συμφέρον να τον κρατήσουν υπό-ανεπτυγμένο. Η Δύση μοιάζει να ανήκει σε αυτές τις δυνάμεις εκμετάλλευσης των Αφρικανικών χωρών. Το ερώτημα είναι αν ανήκει και η Κίνα σε αυτές τις δυνάμεις, θέμα που διαπραγματεύεται η επόμενη ενότητα.

## **ΚΙΝΕΖΙΚΗ ΑΜΟΙΒΑΙΑ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ**

Στην **Αφρική**, πολλές χώρες όπως η Κίνα, η Ινδία και η Τουρκία επιδιώκουν οικονομικές ευκαιρίες, εκτοπίζοντας τις επιλογές εταιρειών των ΗΠΑ. Το εμπόριο ΗΠΑ-Αφρικής μειώθηκε μεταξύ 2008 και 2021 από 142 σε 64 δισ. δολάρια. Ήδη το 2016, η Κίνα ήταν ο μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος της Αφρικής. Μεταξύ των ετών 2000 και 2019, η Κίνα παρείχε 153 δισ. δολάρια σε δάνεια στην Αφρική, κατά κύριο λόγο σε Αγκόλα, Αιθιοπία, Ζάμπια και Κένυα. Αυτά τα Κινεζικά δάνεια χρησιμοποιούνται κυρίως για τη **χρηματοδότηση βασικών υποδομών** της Αφρικής. Το 40% των δανείων της Κίνας καταβάλλονται για την παραγωγή και μετάδοση ηλεκτρικής ενέργειας, σε μια ήπειρο όπου πάνω από 600 εκατομμύρια Αφρικανών στερούνται το ηλεκτρικό ρεύμα. Ένα άλλο 30% αφορά τον εκσυγχρονισμό υποδομής των μεταφορών της Αφρικής. Η Κινεζική Ακαδημία Επιστημών συμμετέχει στην υποστήριξη ερευνητικών προγραμμάτων στην Αφρική, συμπεριλαμβανομένης της αγρονομικής έρευνας με στόχο την επάρκεια τροφίμων. Κι όλα αυτά ακούγονται εποικοδομητικά για τις υπό ανάπτυξη Αφρικανικές χώρες που δανείζονται από την Κίνα, αλλά ας δούμε και τη γνώμη των ειδικών.

Στο ερώτημα «*Η Κίνα παγιδεύει τις φτωχές χώρες χτίζοντας τις υποδομές τους;*» η βραβευμένη δημοσιογράφος και συγγραφέας Ann Scott Tyson απαντάει με το εξής παράδειγμα: Ο σιδηρόδρομος Κινεζικής κατασκευής, μια γραμμή 257 μιλίων από την πρωτεύουσα του **Λάος** μέχρι τα σύνορα της Κίνας βοηθάει το Λάος να προσελκύσει επενδύσεις και να αναπτύξει εμπόριο με χώρες πέρα από την Κίνα. Εξηγεί ότι τα οικονομικά οφέλη μπορεί να είναι άμεσα για το Λάος, ενώ θα χρειαστούν χρόνια για να επέλθει όφελος στην Κίνα μέσω του προγράμματος 'Νέος Δρόμος του Μεταξιού'.

Μας λέει ότι η Κίνα συχνά απεικονίζεται ως ληστρικός δανειστής. Αλλά δεδομένου ότι πρόκειται για υποδομές, αυτή η αφήγηση είναι τουλάχιστον ανακριβής.

Σε γενικές γραμμές τα Κινεζικά δάνεια, με τα μέχρι σήμερα δεδομένα, παρείχαν μια χρήσιμη υπηρεσία: χρηματοδοτούσαν το σοβαρό κενό υποδομής της Αφρικής, και μπορεί να θεωρηθεί ως παγίδα πιστωτών παρά ως παγίδα χρέους, σύμφωνα με έρευνα της Deborah Bräutigam του Πανεπιστημίου Johns Hopkins. Η Bräutigam και άλλοι ειδικοί βλέπουν το Πεκίνο ως νέο παίκτη στη διεθνή κατασκευαστική, και **όχι ως ληστρικό δανειστή** που παγιδεύει αναπτυσσόμενες χώρες με χρέη για να κερδίσει στρατηγική υπεροχή όπως συχνά διαδίδεται στις ΗΠΑ. Αλλωστε, τα Κινεζικά δάνεια υποστηρίζοντας τον εκσυγχρονισμό υποδομής των μεταφορών διευκολύνουν τις συναλλαγές όχι μόνο με την Κίνα αλλά και με άλλα έθνη, συμπεριλαμβανομένων αυτών της Δύσης. Επίσης, **η Κίνα εκτίθεται σε ρίσκα** με αυτές τις επενδύσεις. Για παράδειγμα, εάν το Λάος δεν μπορέσει να αποπληρώσει το ποσό που δανείστηκε από την Κίνα, η οποία κατέχει το 70% της σιδηροδρομικής επιχείρησης, το Πεκίνο θα πρέπει να απορροφήσει τη ζημία. Επίσης, παρόλον ότι τα Κινεζικά δάνεια έχουν γενικά χαμηλά επιτόκια και μεγάλες περιόδους αποπληρωμής, η Κίνα χρειάστηκε να αναδιαρθρώσει δάνειά της στην Αιθιοπία, στο Καμερούν και στη Μοζαμβίκη με σημαντική ζημία. Επιπλέον, μεταξύ του 2000 και του 2018 η Κίνα είχε διαγράψει χρέος άλλων χωρών ύψους 9,8 δισ. δολαρίων, συμπεριλαμβανομένης της Κούβας και άλλων 20 Αφρικανικών εθνών. Η Κίνα έχει χορηγήσει 128 δάνεια διάσωσης αξίας 240 δισ. δολαρίων σε 20 χώρες μεταξύ 2000 και 2021 (*Financial Times, April 2023*). Τέλος, **τα Κινεζικά δάνεια δεν απαιτούν παραχωρήσεις Δυτικού τύπου** δανείων, όπως ότι οι πιστώσεις που χορηγούνται πρέπει να χρησιμοποιηθούν για την αγορά προϊόντων των εταιρειών τους.

Πράγματι, σε δήλωσή του ο Κινέζος Πρόεδρος Xi Jinping στο Φόρουμ Συνεργασίας Κίνας-Αφρικής το 2018 στο Πεκίνο ανέφερε: *«Ακολουθούμε μια προσέγγιση των ‘πέντε όχι’ στις σχέσεις μας με την Αφρική. (1) Καμία παρέμβαση στην επιδίωξη από τις Αφρικανικές χώρες αναπτυξιακών δρόμων που να ανταποκρίνονται στις εθνικές τους ανάγκες (2) Καμία παρέμβαση στις εσωτερικές υποθέσεις των Αφρικανικών χωρών. (3) Δεν επιβάλλεται η βούλησή μας στις Αφρικανικές χώρες. (4) Καμία σύνδεση με πολιτικές δεσμεύσεις για την παροχή βοήθειας στην Αφρική, (5) Καμία επιδίωξη εγωιστικών πολιτικών οφελών σε επενδύσεις και χρηματοδότηση της συνεργασίας με την Αφρική»*. Εν ολίγοις, η **Κινεζική προσέγγιση** διαφέρει **πολύ από εκείνη της Δύσης** η οποία κάνει επενδύσεις με στόχο το μέγιστο όφελος του επενδυτή. Γιαυτό το λόγο και ο πρώην Νοτιοαφρικάνος υπουργός Βιομηχανίας και Εμπορίου Rob Davies δήλωσε σχετικά με την αυξανόμενη παρουσία της Κίνας στην Αφρική *«Τώρα έχουμε εναλλακτικές λύσεις προς όφελός μας»*

Πρόκειται για διαφορά πολιτισμών μεταξύ Κίνας και ΗΠΑ σε τελική ανάλυση, με τον Κινεζικό πολιτισμό έναν από τους αρχαιότερους του κόσμου να ξεκινά από την 3η χιλιετία π.Χ. Ιδού η διαφορά προσέγγισης ΗΠΑ και Κίνας με ένα σύγχρονο παράδειγμα: Τα τελευταία χρόνια ο επικεφαλής του Υπουργείου Εξωτερικών της Κίνας επιτελεί διπλωματική περιοδεία σε πολλές χώρες της Αφρικής, ενώ ταυτόχρονα ο Αμερικανικός στρατός έχει εντείνει τις ασκήσεις African Lion στην Αφρικανική ήπειρο. Η Κίνα αμφισβητώντας τις στρατιωτικές επεμβάσεις τις ανατροπές κυβερνήσεων τις απειλές και κυρώσεις της Δύσης, και υποστηρίζοντας οικονομικά χώρες για ανάπτυξη βάσει της αρχής της **μη-ανάμιξης στις εσωτερικές υποθέσεις** τους, κερδίζει τα δύο τρίτα του πλανήτη.

## ΕΝ ΚΑΤΑΚΛΕΙΔΙ

### 1. Προβλήματα Δύσης:

Η ΗΠΑ είναι **θύμα της παγίδας του Θουκυδίδη**. Όταν μια ισχυρή κυρίαρχη δύναμη αντιλαμβάνεται την άνοδο άλλης δύναμης, που απειλεί να την επισκιάσει, οδηγείται σε σύγκρουση μαζί της. Η ΗΠΑ ως ηγεμονική μονοκρατορία επιτίθεται σε κάθε ανερχόμενη Μεγάλη Δύναμη. Στη Ρωσία με ανατροπή της φιλορωσικής κυβέρνησης και επέκταση του NATO στην Ουκρανία παρόλη την έλλειψη ζωτικών συμφερόντων της στην περιοχή, και στην Κίνα με πρόσχημα την ανεξαρτησία της Ταϊβάν παρόλη τη δέσμευσή της σε «*Μία Κίνα*».

Οι ΗΠΑ (με οικονομία τεράστιων εισαγωγών από τον υπόλοιπο κόσμο) και η ΕΕ (με αυταρχικά καθεστώτα σε ασυλία στο εσωτερικό της και με δημογραφικά προβλήματα) σε πολιτισμική παρακμή και οικονομική κρίση, εμπλέκονται σε επιθέσεις στο όνομα της διατήρησης της παγκόσμιας ηγεμονίας των ΗΠΑ, επιθέσεις που μπορεί να οδηγήσουν σε παγκόσμια ανάφλεξη όπως μας διδάσκει ο Θουκυδίδης. Γιατί η ΕΕ συμπράττει; Διαχρονικά αθάνατη η ρήση του Θουκυδίδη: «*δυνατὰ δὲ οἱ προύχοντες πρᾶσσοσι καὶ οἱ ἄσθενεῖς ζυγωροῦσιν*» (οι ισχυροὶ κάνουν αυτά που μπορούν και οι αδύναμοι συγχωρούν).

**Παραβίαση Συνθήκης Βεστφαλίας κατ' επανάληψη, με στόχο την επέκταση της ηγεμονίας.** Η έκθεση της Υπηρεσίας Ερευνών του Κογκρέσου (*Congressional Research Service: Instances of Use of United States Armed Forces Abroad, 1798- 2022*) τεκμηριώνει ότι οι ΗΠΑ ξεκίνησαν τουλάχιστον 218 στρατιωτικές επεμβάσεις μεταξύ 1798 και 1990 και άλλες 251 μεταξύ 1991 και 2022. Δηλαδή έχουν τεκμηριωθεί συνολικά **469 στρατιωτικές επεμβάσεις των ΗΠΑ** μεταξύ 1798 και 2022, που έχει **αναγνωρίσει** ακόμα και το Αμερικανικό **Κογκρέσο**. Το «*Costs of War Project*» του Πανεπιστημίου Brown εξηγεί ότι ο πόλεμος κατά της τρομοκρατίας έχει χρησιμοποιηθεί από τις ΗΠΑ ως δικαιολογία για επιχειρήσεις σχεδόν στις μισές χώρες του κόσμου, παραβιάζοντας τη Συνθήκη της Βεστφαλίας (Peace of Westphalia, 1648) η οποία αναφέρει ότι δεν μπορεί ένα κράτος να επεμβαίνει στα εσωτερικά του άλλου. Η παρέμβαση των ΗΠΑ σε ξένα κράτη παραβιάζει την ιδέα του κυρίαρχου κράτους, κεντρικού πυλώνα του Διεθνούς Δικαίου. Όσο σίγουροι κι αν είμαστε ότι οι αρχές και αξίες της Δύσης είναι καλύτερες από όλων των άλλων, η Συνθήκη της Βεστφαλίας δεν μας δίνει το δικαίωμα να τις επιβάλουμε σε ανεξάρτητα κράτη.

**Προκλητικός τρόπος επιβολής της Δυτικής ηγεμονίας,** στρέφοντας τις περισσότερες χώρες εναντίον μας. Η Δύση χρησιμοποιεί εκβιασμούς, εκφοβισμούς, ποινές, και άσκηση βίας μέσω πολεμικών επιθέσεων και ανατροπής κυβερνήσεων. Οι κυρώσεις που βάζουμε σε ξένες χώρες είναι παράνομες, αναποτελεσματικές και συχνά σε βάρος μας. Ακόμα και η ρητορική μας είναι προκλητική. Ο Πρόεδρος των ΗΠΑ Biden αποκάλεσε τον Πρόεδρο της Ρωσίας Putin εγκληματία-δικτάτορα και γνήσιο κακοποιό (*murderous dictator, a pure thug*). Ο Αμερικανός ΥΠΕΞ Blinken απείλησε την Κίνα πως θα υποστεί σοβαρές συνέπειες εάν ενισχύσει στρατιωτικά τη Ρωσία στον πόλεμο της Ουκρανίας. Προφανώς, η Ουάσιγκτον θεωρεί ότι έχει κάθε δικαίωμα να ενισχύει στρατιωτικά την Ουκρανία, και να μην επιτρέπει σε κανένα κράτος να ενισχύσει τη Ρωσία. Η Δύση αποφασίζει για όλους. Σωστό ή λάθος, δίκαιο ή άδικο το κρίνουν οι ΗΠΑ. Όποιος δεν συμφωνεί γίνεται εχθρός μας. Κι έτσι, στρέφουμε όλο και περισσότερες χώρες εναντίον μας. Όμως, οι προσπάθειες να κυβερνηθεί ο κόσμος μέσω της βίας αποτυγχάνουν. Και καθαρά οικονομικά- ωφελμιστικά αν το δούμε, το κέρδος της βιομηχανίας πολέμου είναι μικρό σε σύγκριση με τη ζημία που προκαλεί η απώλεια



αγορών.

**Συνολικά**, η παρακμή της Δύσης και η αμφισβήτηση της παγκόσμιας ηγεμονίας των ΗΠΑ οφείλονται κυρίως: (1) Στην προσπάθεια επεκτατισμού των ΗΠΑ, με τεράστια έξοδα για στρατιωτικές επιχειρήσεις σε όλο τον πλανήτη, με συνέπεια το τεράστιο Αμερικανικό χρέος. (2) Στην κατάσχεση των αποθεματικών σε δολάρια ξένων χωρών, με επακόλουθη διεθνή από-δολαριοποίηση. (3) Στην αποβιομηχανοποίηση, και (4) Σε δημογραφικό πρόβλημα. Πιθανό αποτέλεσμα είναι το τέλος της κυριαρχίας της Δύσης και η πολιτικοοικονομική απομόνωσή της στο νέο διχασμένο κόσμο.

## 2. Πλεονεκτήματα της Κίνας:

Τα πλεονεκτήματα της Κίνας στην αντιπαράθεση με τη Δύση είναι (α) το ποσό **Αμερικανικού δανεισμού** που κατέχει, (β) η **παραγωγή αγαθών** από τα οποία εξαρτάται η Δύση, και (γ) οι **επενδύσεις για ανάπτυξη** ξένων χωρών. Επιπλέον τεράστιες Δυτικές επιχειρήσεις έχουν εγκατασταθεί και συνεχίζουν να εγκαθίστανται στην Κίνα.

Κι εδώ οφείλουμε να προσθέσουμε τη **στρατηγική ήπιας Ισχύος** και την κόσμια ρητορική της, σε αντίθεση με τη Δύση. Ο Ουάνγκ Γι (σύμβουλος του Σι Τζινπίνγκ σε διεθνή θέματα) επισήμανε ότι Μόσχα και Πεκίνο υποστηρίζουν «τον πολύ *πολιτικό χαρακτήρα και τον εκδημοκρατισμό των διεθνών υποθέσεων*». Αυτή είναι μια έμμεση, αλλά κόσμια, αναφορά στην Αμερικανική ηγεμονία. Πρόσθεσε ότι οι Ρωσοκινεζικές σχέσεις «*δεν στρέφονται εναντίον οποιασδήποτε τρίτης χώρας και δεν μπορεί να αποτελέσουν αντικείμενο πιέσεων από οποιονδήποτε τρίτο*». Σαφείς και ταυτόχρονα κόσμιες διατυπώσεις.

Η Κίνα, με σεβασμό στις παραδόσεις, την παιδεία και την καλλιέργεια των πολιτών των αναπτυσσόμενων χωρών, επενδύει για την ανάπτυξή τους δηλ. επενδύει με βάση τα τοπικά εθνικά συμφέροντα, και όχι με στόχο το μέγιστο κέρδος του επενδυτή όπως πράττει η Δύση. Μοιάζει ότι οι Κινεζικές επενδύσεις, **χωρίς παρεμβατική πολιτική**, εξυπηρετούν τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των πολιτών στις αναπτυσσόμενες χώρες. Έτσι η Κίνα έχει όφελος το άνοιγμα νέων αγορών, την πολιτικοοικονομική εξάρτηση των χωρών που δανείζει, και την εμπιστοσύνη των δεκάδων χωρών που θίγονται ή/και απειλούνται από τους πολέμους και τις ανατροπές κυβερνήσεων που προκαλούν NATO και CIA.

**Συνολικά**, η ανέλιξη της Κίνας οφείλεται κυρίως: (1) Στην εκβιομηχάνισή της. (2) Σε επενδύσεις σε Ασία, Αφρική και Λατινική Αμερική με αμοιβαία επωφελή συνεργασία. (3) Στο μέγεθος του πληθυσμού της, και (4) Στην ήπια στρατηγική της. Η Κίνα με την αλματώδη ανάπτυξή της, την αύξηση της στρατιωτικής ισχύος της, και συμπράττοντας με δεκάδες χώρες δυσαρεστημένες από τη Δύση είναι πλέον υποψήφια για την Παγκόσμια Ηγεμονία.

## Η άνοδος και πτώση των Μεγάλων Δυνάμεων.

Ο καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Yale και Διευθυντής Σπουδών Διεθνούς Ασφάλειας, Paul Kennedy, στο βιβλίο του «*The Rise and Fall of the Great Powers*» αξιολογεί το ρόλο του επεκτατισμού στην παρακμή των Μεγάλων Δυνάμεων. Σχολιάζει ότι ο χάρτης των βάσεων των ΗΠΑ στην εποχή μας είναι παρόμοιος με εκείνον της Μεγάλης Βρετανίας πριν από τον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Η **καθοδική σπείρα** συνίσταται στη μείωση κοινωνικών παροχών, επενδύσεων και οικονομικής ανάπτυξης καθώς οι στρατιωτικές δαπάνες αυξάνονται, και στην επακόλουθη αδυναμία κάλυψης των εξόδων άμυνας. Αναφέρει ότι μέχρι το 1945 οι ΗΠΑ απολάμβαναν υψηλή

παραγωγικότητα και ήταν το μόνο μεγάλο βιομηχανοποιημένο έθνος ανέπαφο μετά τον Β΄ ΠΠ. Όμως, σε διάστημα λίγων ετών οι ΗΠΑ μετατράπηκαν από σημαντικό πιστωτή σε έθνος οφειλέτη, με ταχεία αύξηση του Ομοσπονδιακού χρέους. Πράγματι, από την εποχή που γράφτηκε το βιβλίο του (1985) μέχρι σήμερα, σύμφωνα με το Υπουργείο Οικονομικών των ΗΠΑ, το Αμερικανικό χρέος αυξήθηκε 15 φορές ενώ το ΑΕΠ αυξήθηκε μόνο 5 φορές. Μας υπενθυμίζει ότι η Κίνα κατέχει Αμερικανικά ομόλογα αξίας περίπου 3 τρισ. δολαρίων, είναι δηλ ο μεγάλος δανειστής των ΗΠΑ. Ο καθηγητής Kennedy ισχυρίζεται ότι αυτή η κατάσταση είναι **χαρακτηριστική των ηγεμονιών σε παρακμή**. Και όπως γράφει ο Αμερικανός πολιτικός επιστήμονας John Mershaimer στο βιβλίο του «*The tragedy of Great Power Politics*», ο απώτερος στόχος των ΗΠΑ ως Μεγάλης Δύναμης είναι να παραμείνει η μόνη στο σύστημα, να είναι παγκόσμιος ηγεμών. Θα εμποδίσει με όλα τα μέσα την αντίπαλη Κίνα να αποκτήσει εξουσία σε βάρος της.

Κι ελπίζει κανείς ότι τα ιδεώδη του κομφουκιανισμού θα αποτρέψουν την Κίνα από έναν **ηγεμονικό πόλεμο**. Επιπλέον του ανταγωνισμού για παγκόσμια ηγεμονία, οι πολιτισμικές και θρησκευτικές διαφορές μεταξύ Δύσης και Ανατολής είναι βασική αιτία της μεταξύ τους διαμάχης κατά τον Samuel Huntington. Προφανώς η αντιπαράθεση Δύσης με Ανατολή είναι πολυπαραγοντική και εξαιρετικά επικίνδυνη για την ανθρωπότητα δεδομένου του πυρηνικού οπλοστασίου ένθεν κακειθεν.

### **Doomsday Clock**

Με το μοϊκοτάζ Ρωσίας και Κίνας από τη Δύση, το Ρολόι της Αποκάλυψης δείχνει εκατό δευτερόλεπτα πριν από το τέλος του πλανήτη. Αυτό το συμβολικό ρολόι, που ιδρύθηκε το 1945 από τον Albert Einstein και επιστήμονες του Πανεπιστημίου Σικάγου του Manhattan Project, ορίζεται κάθε χρόνο από το Bulletin of Atomic Science and Security Board σε συνεννόηση με Συμβούλιο το οποίο περιλαμβάνει 11 επιστήμονες βραβευμένους με Νόμπελ. Τα μεσάνυχτα σηματοδοτούν το θεωρητικό σημείο του αφανισμού, δηλ. το πόσο κοντά βρίσκεται η ανθρωπότητα στον όλεθρο. Στις 24 Ιανουαρίου 2023, το Ρολόι μετακινήθηκε στα **90 δευτερόλεπτα** (1,5 λεπτό) πριν από τα μεσάνυχτα, δηλ. πιο κοντά στον αφανισμό της ανθρωπότητας από ποτέ πριν στην ιστορία του.